

ADVIES VAN HET INSTITUUT VOOR NATUUR- EN BOSONDERZOEK
A.2006.183

Grondwaterwinning Hoge Heide (Turnhout, Klaassen Erik)

Nummer : INBO.A.2006.183
Datum : 23 november 2006
Auteurs: W.Huybrechts
Vragen naar : W.Huybrechts
Geadresseerde : Agentschap Natuur en Bos, Antwerpen, per mail
Hilde Meurisse
Datum aanvraag : 30 oktober 2006
Referentie aanvrager: WW/2300/06-3610 (brief)
Aantal bladzijden : 1 p.

Bij de evaluatie van het effect van de grondwaterwinning op de omliggende, watergebonden natuurwaarden kunnen de volgende elementen worden aangehaald.

1) Geologische opbouw (Bron: Ecohydrologische systeemanalyse van de Turnhoutse vennen, TNO 2000)

De geologische opbouw bestaat uit van boven naar onder uit:

- Aan de top: dunne (enkele meter dik) zandige laag, Quartaire sedimenten
- Slecht doorlatend pakket bestaande uit Klei van de Kempen, ter hoogte van Hoge Heide bijna 50 meter dik. De klei is vrij heterogeen
- Diep watervoerend pakket bestaande uit verschillende zandige formaties waaronder Formatie van Merksplas en Formatie van Diest, dikte tot 150 meter en meer
- Onderaan: Formatie van Boom ondoorlatende kleilaag

2) De winning van de water gebeurt tussen 35 en 75 meter diepte, in de formatie van Merksplas. Er is dus een scheidende laag tussen de pompfilter en het freatisch pakket.

3) De grondwaterafhankelijke natuurwaarden in de ruime omgeving zijn gebonden aan de vennen, onderdeel van het Turnhouts Vennengebied. Volgens de TNO-studie (zie 1) is het bestaan van deze vennen gekoppeld aan de freatische laag die zich boven de Klei van de Kempen bevindt. De vennen zijn dus geïsoleerd van de bemalen laag. Dit betekent niet automatisch dat er geen invloed kan zijn, maar wel dat de relatie in sterke mate wordt bemoeilijkt.

4) Uit de metingen van waterpeilen in de controlepiëzometers blijkt dat een waterpeilschommeling op jaarbasis iets meer dan een meter bedragen in de periode van 2003 tot 2005. Dit is in overeenstemming met waarnemingen in andere gebieden in de ruime omgeving zoals De Liereman en Dombergheide voor dezelfde periode.

5) De informatie over de werkelijk gepompte volumes is niet duidelijk. Het lijkt alsof er in 2003 tot en met 2005 slechts 600 m³ is gepompt geworden.

6) De waterwinning in Hoge Heide ligt op ongeveer 1 km van het dichtst bijgelegen VEN-gebied of erkend natuureservaat.

Dit alle leidt tot de conclusie dat er geen aantoonbaar effect is van de winning op de gemeten grondwaterpeilen en op de omringende natuurgebieden. Dit is mogelijk het gevolg van het feit dat er schijnbaar zeer weinig is gepompt. Anderzijds zijn de te verwachten effecten niet groot gezien het geohydrologisch systeem zodanig is opgebouwd dat de freatische waterpeilen, die bepalend zijn voor de natuurwaarden, sterk afgeschermd zijn door kleilagen van de onderliggende watervoerende laag waarin wordt gepompt. Er is dus geen reden om de verlenging van de vergunning te weigeren.

De bijzondere voorwaarden bij de vergunning blijven beter behouden. Er is niet veel gepompt in het verleden. Als er meer gepompt zou worden is een effect niet uitgesloten; metingen kunnen dit en de grootte ervan tot uiting brengen. De controle metingen kunnen wel om de twee weken gebeuren, ipv wekelijks, maar van april tot en met oktober. Dit is een aanzienlijke vermindering van de inspanning. De registratie van de gepompte debieten en het ogenblik waarop dat gebeurt, dient duidelijker en/of zorgvuldiger te gebeuren. Het opleggen van een debietmeter is verantwoord.